

LÄNSRÄTTEN
I DALARNAS LÄN

BESLUT
2009-06-29
Meddelat i Falun

Mål nr
1405-09 E
Rotel 3

SÖKANDE

MeteoGroup Scandinavia AB, 556684-3164
Kristinelundsvägen 44
186 52 Vallentuna

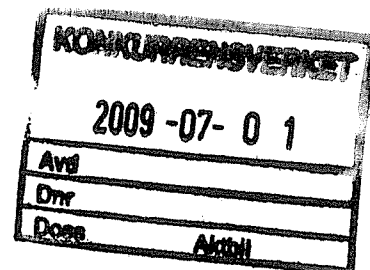
MOTPART

Vägverket
781 87 Borlänge

Ombud: Essa Malmqvist
Vägverket
781 87 Borlänge

SAKEN

Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling m.m.

LÄNSRÄTTENS BESLUT

Länsrätten avskriver målet från vidare handläggning. Länsrättens beslut den 12 maj 2009 upphör därmed att gälla.

BAKGRUND

Vägverket har upphandlat, i en öppen upphandling, Meteorologiska produkter/tjänster. I tilldelningsbeslut den 23 april 2008 har Vägverket beslutat att SMHI och MeteoGroup Scandinavia AB (nedan kallad MeteoGroup) vunnit med motiveringen ekonomiskt mest fördelaktiga. Ramavtal har tecknats med SMHI och MeteoGroup den 30 april 2008. Vägverket har vid beslutsmöte den 23 april 2009 fattat beslut om att teckna avtal för leverans av meteorologiska produkter och tjänster för hela Sverige med leverantör SMHI. Avtalet med MeteoGroup upphör därmed att gälla.

YRKANDE

MeteoGroup har i ansökan om överprövning yrkat att rättelse ska ske på sådant sätt att bolaget erhåller kontrakt. I andra hand har MeteoGroup yrkat att upphandlingen ska göras om. Till stöd för talan har MeteoGroup anfört

Dok.Id 65454

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45	Kullen 4	023-484 00	023-484 80	måndag – fredag
S-791 21 Falun		E-post: lansrattenidalarna@dom.se		08:00-12:00 13:00-16:00

bl.a. följande. Vägverket har fram till förra året alltid direktupphandlat vägvädertjänster från SMHI trots att det funnits stark och värdehöjande konkurrens från andra statliga och privata vädertjänster. Aktuell upphandling har man valt att göra i två steg, ett kvalificeringssteg där leverantörer valdes ut som uppfyllde Vägverkets krav och en andra verifieringsfas som skulle pågå i 1-3 år där leverantörerna skulle jämföras skarpt i en av Vägverkets vald testregion. Förfarandet med en lång verifieringsperiod medgav att SMHI skulle tillförsäkras ytterligare ett kontraktsår medan verifieringen pågick. Upphandlingen startades i december 2007. Tre leverantörer (SMHI, MeteoGroup och Telvent) lämnade anbud. SMHI och MeteoGroup valdes ut för jämförelse med start vintersäsongen 2008-2009. Vid Vägverkets slutbedömning (23 april 2009) erhöll SMHI betyg 2,10 och MeteoGroup 1,80. Detta är felaktigt i flera avseenden avseende prognoskvalitet, leveranssäkerhet, användbarhet och mervärden. Detta har resulterat i en felaktig beslutsgrund till MeteoGroups nackdel.

Vägverket har bestridit att det föreligger skäl att bifalla såväl MeteoGroups yrkande om att upphandlingen ska rättas, på så sätt att de ska tilldelas kontraktet i aktuell upphandling, som att upphandlingen ska göras om. Till stöd för talan har anförts bl.a. följande. Det föreligger hinder för länsrätten att ta upp den gjorda ansökan om överprövning. Vägverket har fattat tilldelningsbeslut i upphandlingen och tecknat ramavtal med såväl SMHI och MeteoGroup den 30 april 2008. Upphandlingen är avslutad. Av förfrågningsunderlaget framgår att första delen av kontraktstiden avsåg en utvärderingsperiod varefter en av de två leverantörerna skulle väljas för en längre leveransperiod (tillämpning av option enligt kontraktsvillkor). Vägverket har tillämpat gällande kontraktsvillkor genom det nu gjorda valet av leverantör. Sådana villkor kan inte bli föremål för överprövning. För det fall länsrätten skulle finna att MeteoGroups ansökan kan prövas i sak gör Vägverket i andra hand gällande att verket inte brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

eller någon annan bestämmelse i lagen som medfört att MeteoGroup lidit eller kan komma att lida skada.

MeteoGroup har vidare anfört bl.a. följande. Den fas av upphandlingen som avser val av leverantör som kvalificerar att gå vidare till verifieringsfasen är avslutad, dock inte upphandlingen i sin helhet. Den option som Vägverket hänvisar till innebär en kraftig utökning av leveransomfattningen och kan inte enbart utgöra en förlängning. Under verifieringsfasen har tjänsten enbart levererats till Örebro län (två driftområden) och med utökningen till hela Sverige (130 driftområden) blir omfattningen av leveransen av en helt annan karaktär. Eftersom anbud lämnades för den slutliga leveransen till hela Sverige och verifieringen ingick som del av utvärderingen för val av leverantör till den fullständiga leveransen så bestrider MeteoGroup Vägverkets påstående att upphandlingen ska anses vara avslutad i och med att det första valet av leverantörer gjorts som skulle delta i verifieringen. Då dessutom SMHI parallellt under hela verifieringsperioden har tillåtits att operativt leverera en komplett tjänst till hela Sverige anses att detta är orimligt att betrakta det slutliga valet av leverantör som en utökning/option. Vägverket har handlat i strid med likabehandlingsprincipen.

Länsrätten har i beslut den 12 maj 2009 beslutat att Vägverket tills vidare inte får avsluta upphandlingen. Länsrätten har i beslut den 3 juni 2009 beslutat att inte ändra tidigare beslut.

SKÅLEN FÖR LÄNSRÄTTENS BESLUT

En leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder. En ansökan får inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att den upphandlande myndigheten har lämnat underrättelse enligt till anbudsgivarna eller rätten om den fattat ett interimistiskt beslut, upphävt detta. (7 kap. 1 § lagen om of-

fentlig upphandling och 16 kap. 1 § lagen [2007:1091] om offentlig upphandling)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i lagen om offentlig upphandling och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Definitionen av upphandlingskontrakt finns i 1 kap. 5 § lagen om offentlig upphandling. Där anges att upphandlingskontrakt är skriftliga avtal som en upphandlande enhet ingår avseende upphandling enligt lagen om offentlig upphandling och som undertecknas av parterna eller signeras av dem med en elektronisk signatur. I samma lagrum definieras ramavtal som ett avtal som ingås mellan en upphandlande enhet och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa samtliga villkor för avrop som görs under en viss period.

Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande. Vägverket har upphandlat i en öppen upphandling Meteorologiska produkter/tjänster. I tilldelningsbeslut den 23 april 2008 har Vägverket beslutat att SMHI och MeteoGroup vunnit med motiveringen att de har lämnat de ekonomiskt mest fördelaktiga anbuden. Ramavtal har tecknats med SMHI och MeteoGroup den 30 april 2008. Av ramavtalet framgår att avtalet omfattar avrop från ramavtal där en inledande verifieringsperiod på ett till tre år av de av leverantörerna angivna funktionaliteten verifieras. Detta görs i ett separat leveransavtal där leveranser specificeras. Avrop kan därefter göras av Vägverket för en optionstid på tre + ett + ett år med den leverantör som erhåller högsta rangordning i verifieringen. Detta görs separat i ett leveransavtal där leveranser specificeras.

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. Upphandlingen avser att välja ut en till tre leverantörer för avtal om att förse utvalda vägdriftsområ-

den med prognosprodukter (lokalisering är Örebro och Nora, en preciserad omfattning gastställs i samband med avtalstecknande). De utvalda leverantörerna kommer att få teckna ramavtal för en verifieringsperiod om ett till tre år, av den omfattning och kvalitet som utlovats i dessa anbud. Verifieringsperioden kommer att ersättas med en mindre summa 200 000 SEK per säsong. Under verifieringen kommer avtalsparterna att få lämna prognoser och andra erbjudna produkter som erbjudits i upphandlingsskedet till driftsområdena. Den leverantör som erhåller bäst resultat efter verifieringsperioden kommer att få optionsklausulen för hela Sverige förlängd med tre till fem år. Detta bedöms inom två områden med lika stor betydelse, totalt bästa kvaliteten mätt mot verkligt utfall (leverantörens prognoser i förhållanden mot verkligt utfall) och användarnas upplevelse av hur "Lätt-tolkade" erbjudna produkter är.

Vägverket har vid beslutsmöte den 23 april 2009 fattat beslut om att teckna avtal för leverans av meteorologiska produkter och tjänster för hela Sverige med leverantör SMHI. Detta innebär att verifieringsperioden är avslutad och att avtal med MeteoGroup upphör att gälla.

Länsrätten gör följande bedömning.

MeteoGroup har gjort gällande att upphandlingen inte är avslutad. Som framgår ovan har Vägverket i april 2008 tecknat ett ramavtal med SMHI och MeteoGroup. Av avtalet framgår att en verifieringsperiod inleds och att separat leveransavtal där leveranser specificeras kommer att tecknas efter verifieringsperioden. I förfrågningsunderlaget har Vägverket redogjort för vad som upphandlas och hur utvärdering går till samt hur tilldelning av avtal och avrop kommer att ske. Vägverkets förfarande har således utförligt beskrivits i förfrågningsunderlaget. Enligt länsrättens bedömning får det ramavtal som Vägverket har tecknat anses uppfylla kravet på upphandlingskontrakt. Någon prövning i denna del är därmed inte möjlig.

Frågan uppkommer då om länsrätten vid dessa förhållanden, trots att upphandlingskontrakt har tecknats med anbudsgivare, kan pröva yrkandet om överprövning.

I ramavtalet har fastställts de villkor som ska gälla vilket innebär att det inte finns utrymme för förnyad konkurrensutsättning. Av ramavtalet framgår inte heller att det är fråga om någon förnyad konkurrensutsättning efter verifieringsperioden. Länsrätten ansluter sig i denna del till Vägverkets bedömning, dvs. att ramavtal har tecknats i april 2008 och att Vägverket efter verifieringsperioden har tillämpat ett villkor i nämnda avtal. Länsrättens bedömning är att Vägverkets beslut den 23 april 2009 inte är ett tilldelningsbeslut i den mening som avses i bestämmelserna om offentlig upphandling och som kan bli föremål för prövning i detta mål.

Länsrätten gör därmed bedömningen att MeteoGroups ansökan inte kan prövas.

Hur man överklagar, se bilaga (DV3109/1c).

Eva Karlsson Helghe
rådman